

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1305/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola Pardubice - Polabiny, Družstevní 305
Sídlo:	Družstevní 305, 530 09 Pardubice - Polabiny
IČO:	48 161 292
Identifikátor:	600 096 211
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Bc. Radkem Hejným, ředitelem
Zřizovatel:	Statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti:	Družstevní 305, 530 09 Pardubice - Polabiny
Termín inspekční činnosti:	26. až 28. 11. 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost vykonávaná podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou,
- zjišťování a hodnocení souladu školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) pro základní a zájmové vzdělávání s právními předpisy, včetně souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

Aktuální stav školy

Základní škola Pardubice – Polabiny, Družstevní 305 (dále škola) vykonává činnost základní školy s 1. – 9. ročníkem (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny (dále ŠJ). Ke dni inspekce se v 29 třídách vzdělávalo aktuálně 655 žáků, z toho 368 na prvním stupni, jejich počet každý rok narůstá. Přibližně třetina z nich dojíždí z několika okolních obcí. Naplněnost školy vzhledem ke stanovenému maximálnímu počtu (800 žáků) se pohybuje kolem 80 %, využitím počtu učeben je však škola prakticky zcela naplněna.

Ve ŠD funguje sedm oddělení s 200 zapsanými žáky, její kapacita je plně využita. Stravování žáků a pracovníků školy zajišťuje ŠJ s kapacitou 700 jídel.

Ve školním roce 2012/2013 je výuka ve všech ročnících vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZŠ). V jeho rámci jsou na prvním stupni ZŠ vždy jedné třídě v ročníku nabízeny aktivity vzdělávacího systému Montessori, na druhém se mohou žáci úspěšně ve výběrových testech vzdělávat ve třídách s rozšířenou výukou informačních technologií. Činnosti školského zařízení jsou organizovány podle Školního vzdělávacího programu školní družiny (dále ŠVP ŠD).

Od poslední inspekční návštěvy se zlepšilo materiálně technické vybavení školy (obměna žákovského nábytku, zlepšení vybavení didaktickými učebními pomůckami, vymalování chodeb areálu, vybudování hřiště ŠD a pro softbal, pergoly s posezením pro žáky a rodiče).

Informace o škole lze zjistit na stránkách školy: www.zspolabiny1.cz.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své vzdělávací nabídce způsobem dostupným široké veřejnosti. Svoji činnost prezentuje na školních webových stránkách a prostřednictvím místního tisku. Při přijímacím řízení ředitel postupuje ve shodě s platnými právními předpisy, prvky diskriminace nebyly zjištěny, dosud nedošlo k odmítnutí dětí a žáků. Informace o zápisu do prvního ročníku jsou zveřejněny v mateřských školách v okolí a na webových stránkách školy. Každoročně zápisu předchází *Den otevřených dveří*, který je využíván hlavně zákonnými zástupci budoucích žáků.

Ve škole jsou pověřeny dvě výchovné poradkyně, jedna zodpovídá za oblast kariérního poradenství, druhá se zabývá problematikou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Mají zpracované celoroční plány práce, zvláště pro oblast profesní orientace a speciálně pedagogickou. Ve svých funkcích jsou dva roky, vzájemně spolupracují, jejich činnost je provázaná. Osvědčily se projekty k volbě povolání, skupinové i individuální poradenství, exkurze do podniků. Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, úřadem práce a dalšími odbornými pracovišti poskytují informace a poradenskou pomoc zákonným zástupcům, žákům i učitelům. Kvalifikaci pro výchovné poradce získala jedna z nich jako součást vysokoškolského studia. Ve školním roce 2012/2013 škola identifikuje celkem 61 žaka se SVP, z toho počtu devět je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP), se třemi z nich pracují asistentky pedagoga. Jeden žák byl v minulých letech vzděláván jako mimořádně nadaný, v tomto školním roce z důvodu neaktualizace vyšetření byl z evidence vyrazen.

Prevenici sociálně patologických jevů škola věnuje patřičnou důležitost, je ošetřena v dokumentu „Minimální preventivní program prevence rizikových jevů“, v němž jsou vytyčeny prioritní aktivity úměrně podle věkových kategorií. Na prvním stupni učitelé kladou důraz na zdravý životní styl a rozvoj sociálních vztahů, na druhém zařazují třídní programy s pravidly soužití ve skupině. Vedení školy sleduje úrazovost žáků a provádí její periodické rozbor, nejvíce úrazů vzniká při tělesné výchově. Cílená prevence negativních jevů probíhá v rámci jednotlivých předmětů, funkční je nabídka hodnotných volnočasových aktivit (zájmové kroužky, školní akademie, sportovní soutěže, návštěvy divadla). Činnosti 36 skupin kroužků včetně šesti kroužků dyslexie (provozováno v rámci ŠD nebo jako doplňková činnost) se účastní 339 žáků. Každoročně škola připravuje řadu preventivních programů (besedy s městskou policií, týden zdraví včetně odpovídajícího

jídelníčku školní jídelny, simulační programy k AIDS, odborné přednášky). Pozitivem je v tomto školním roce nově ustavená funkce školního psychologa, který úzce spolupracuje s výchovnými poradci i školním metodikem prevence, zajišťuje komunikaci se žáky a jejich rodiči, v případě potřeby provádí sociometrická šetření a účastní se třídnických hodin. K podchycení případných problémů slouží rovněž schránka důvěry. Přínosné je uskutečňování krátkodobých i dlouhodobých projektů (např. na stmelování kolektivu). Žáci mají možnost vyjádření prostřednictvím Rady žáků, která zprostředkovává kontakt mezi žáky a vedením školy.

Škola naplňuje učební plány podle schváleného ŠVP ZŠ. Vzdělávací cíle sledovaných vyučovacích hodin byly voleny přiměřeně k věku žáků i aktuálnímu složení třídy. Při výuce většinou zopakovali a procvičili množství učiva, vyvozovali nové poznatky, rozvíjeli slovní zásobu, uplatňovali mezipředmětové vztahy. Občas pracovali ve skupinách, kde se učili spolupráci a vzájemné pomoci. Vyučující sledovali zapojení žáků, zohledňovali jejich individuální možnosti, se žáky se SVP pracovali podle doporučení odborných posudků. Dbali na přesné formulace, učivo interpretovali věcně správně, dařilo se jim udržet pozornost žáků a motivovat je ke spolupráci. Ve třídách Montessori žáci pracovali převážně individuálně podle osobních plánů, na základě principů tohoto učení vzájemně spolupracovali (pomoz mi, abych to objevil). Žáci posilovali svoji zodpovědnost za vzdělávání, měli vlastní míru svobody. Ve třídách s rozšířenou výukou informatiky byly patrné hlubší znalosti žáků v tomto oboru. Škola podporuje rozvoj funkčních gramotností žáků, výsledky vzdělávání průběžně vyhodnocuje. Žáci jsou vedeni ke čtení s porozuměním (nejen v hodinách, ale např. i pořádáním akcí, kdy žákům čtou osobnosti), matematickým dovednostem a ke zdravému životnímu stylu (např. *Týden zdraví*, zařazení první delší přestávky umožňující svačinu žáků, pobyt žáků během druhé přestávky prakticky po celý školní rok venku, sportovní akce atd.). Rozvíjena je environmentální výchova (např. pravidelné aktivity při *Dni Země*, *Sběrové dny* a průběžné třídění odpadu). Pracovní kompetence jsou posilovány nejen při praktických činnostech, ale např. i v rámci laboratorních prací v přírodovědných předmětech druhého stupně (i když nebyly zakotveny v ŠVP ZV). Někteří vyučující (např. v matematice) využívají pro zpřehlednění klasifikace a jako podklad pro známkování systém bodování jednotlivých žákovských výkonů. Motivaci žáků zvyšovaly praktické příklady ze života a mezipředmětové souvislosti. V několika ze sledovaných hodin byli žáci vedeni ke vzájemnému hodnocení a posilování sebedůvěry ve vlastní schopnosti. Učitelé průběžně sledují výsledky vzdělávání žáků a zabývají se problematikou méně úspěšných, což dokládají zápisy z pedagogických rad. V testech externí komerční firmy žáci dosáhli výsledky spíše nad průměrem republiky. Prevence podpory školní neúspěšnosti je zajištěna fungováním výše zmíněných dyslektických kroužků, doučováním a spoluprací se zákonnými zástupci. Ve školním roce 2011/2012 více než polovina z celkového počtu žáků (62 %) prospěla s vyznamenáním (na druhém stupni 30 %), 12 žáků (necelá 2 %) neprospělo. Na jednoho žáka připadlo v průměru necelých 70 zameškaných omluvených hodin, což je vzhledem k obdobně velkým školám nízký počet. Neomluvená absence ve školním roce 2011/2012 činila celkem 114 hodin, velký podíl činilo 73 hodin jednoho žáka osmého ročníku.

Výsledky vzdělávání škola sleduje, zabývá se jimi celoročně. Žáci se účastní celorepublikového testování, pravidelně jsou zadávány vlastní srovnávací testy mezi paralelními třídami. Sbor se výsledky vzdělávání pravidelně zabývá při pedagogických radách, pozornost věnuje žákům méně úspěšným. V rámci informovanosti rodičů o prospěchu žáků bylo v žákovských knížkách zaznamenáno jen minimum hodnocení výchov (zvláště tělesné a praktických činností).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP ZŠ je zpracován v návaznosti na RVP ZV. Jeho cílem je poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání s důrazem na všestranný rozvoj osobnosti. Deklarované vzdělávací cíle jsou reálné, odpovídají podmínkám a možnostem školy. Hodiny disponibilní časové dotace posilují na prvním stupni výuku jazyků, matematiky a jedna hodina je věnována vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Na druhém stupni jsou kromě oblasti *Umění a kultura* posíleny všechny vzdělávací oblasti, u tříd s rozšířenou výukou informatiky je devět disponibilních hodin směřováno do výuky tohoto předmětu. Netradiční je zařazení předmětu základy přírodních věd s hodinovou dotací dvě hodiny v šestém ročníku s cílem připravit žáky na výuku jednotlivých předmětů. Aktuální verze zohledňuje připomínky k souladu s RVP ZV na základě komparační analýzy z prosince 2009 (doplnění průřezových témat), řeší zapojení témat etické výchovy a finanční gramotnosti, zařazena je výuka anglického jazyka od prvního ročníku. Vzdělávání podle principů Montessori je řešeno přílohou ŠVP ZŠ, která popisuje principy této pedagogiky a z toho vyplývající odlišnosti v postupech, metodách i hodnocení, akcentován je velký důraz na samostatnost žáka a jeho přirozenou touhu po poznávání. Očekávané výstupy a učivo jsou pro všechny třídy prvního stupně společné. V předložené verzi ŠVP ZŠ nebylo rozlišeno učivo a výstupy vlastivědy a přírodovědy v rámci oblasti *Člověk a jeho svět* na prvním stupni, rozvedeny nebyly rozdíly pro různé časové dotace např. přírodopisu v šestém a sedmém ročníku u tříd s rozšířenou výukou informatiky.

ŠVP ŠD odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Aktivity realizované ve ŠD (projekty, kroužky, tematické činnosti) navazují na vzdělávací činnost ZŠ a přispívají k podpoře kvality vzdělávání.

Ředitel školy splňuje požadavky pro výkon funkce, ve které působí třináctý rok, plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Nastavené organizační uspořádání odpovídá danému typu zařízení a velikosti školy. Přenos informací uvnitř školy je účinný, funkční. Pedagogické rady jsou svolávány pravidelně ve čtvrtletích, projednávají všechny zásadní organizační záležitosti, odrážejí i poznatky z kontrolní činnosti. Probíhají měsíční porady, aktuální záležitosti jsou však často řešeny v době velké přestávky ve sborovně školy, kde se většina vyučujících schází (nemají kabinety). K získání reálného přehledu o dění ve škole se řediteli osvědčily každodenní obcházky jednotlivých budov. Na směřování školy se podílejí funkční metodické orgány (dva pro první stupeň, Montessori a předmětové pro stupeň druhý). Schází se pravidelně čtyřikrát ročně, svoje požadavky a připomínky tlumočí vedení školy. Škola pravdivě vykazuje údaje o své činnosti, školní matrika je vedena v listinné i v elektronické podobě, je pravidelně aktualizovaná.

Personální obsazení umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů. Ve škole pracuje celkem 50 pedagogických pracovníků, včetně šesti vychovatelek ŠD. Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, jeho věkové složení je různorodé (začínající, střední věk, jeden důchodový věk). Kvalifikační předpoklady nesplňují tři pedagogové, z nichž dva již studují, další učitelka se vzděláním pro druhý a třetí stupeň získala Montessori certifikát, je lektorkou společnosti (vyučuje v těchto třídách). Předložený plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) se zabývá potřebami školy, vytyčuje organizační zajištění a priority vzdělávání (nové metody práce, cizí jazyky, informatika, školský management, odborné specializace). V předchozích dvou školních letech se učitelé

vzdělávali především v oblastech práce s interaktivní tabulí, čtenářské gramotnosti, výuky cizích jazyků a ve svých odbornostech. Účast na všech akcích eviduje zástupkyně ředitele, každý pedagog by se měl zúčastnit minimálně dvou vzdělávání za školní rok, což není vždy reálné. V rámci projektu *EU peníze školám* proběhlo vzdělávání ke čtenářské a informační gramotnosti, kurzy cizího jazyka.

Prostorové a materiálně technické podmínky školy umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Komplex budov tvoří šest samostatných pavilonů částečně propojených krytými chodníky. K dispozici je 29 kmenových učeben a řada odborných (dvě počítačové, učebna chemie a fyziky, přírodopisu, nově vybavená cvičná kuchyně, dílny, výtvarná výchova a multimediální učebna). K výuce tělesné výchovy slouží školní tělocvična včetně gymnastického sálu a školní hřiště. Žádné ze sedmi oddělení ŠD nemá k dispozici samostatné prostory, všechny sídlí ve třídách nižších ročníků prvního stupně. Rozlehlá školní zahrada je využívána pro výuku praktických činností, prostory mezi pavilony slouží k relaxačním účelům (v době velké a polední přestávky, odpoledne), část je upravena jako hřiště s novou pergolou pro potřeby ŠD. Učitelé mají k dispozici dvě interaktivní tabule a čtrnáct dataprojektorů (z toho deset interaktivních). Obnova žákovského nábytku je ve fázi dokončování. V havarijním stavu jsou okna budov, nevzhledně působí oprýskaná fasáda školy. Z nedostatku prostorových možností byla zrušena školní knihovna, knihy jsou však využívány pro mimočítankovou četbu žáků v hodinách.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují škole realizaci vzdělávání. Další prostředky škola získává z pronájmu tělocvičny, učeben výpočetní techniky. Obnova pomůcek je v posledních letech omezena finančními možnostmi, určité prostředky byly získány z projektu *EU peníze školám*. Projekt byl orientován hlavně na inovace (vytvoření digitálních učebních materiálů, vybavení počítačové učebny, pořízení interaktivní tabule, notebooků a dalších pomůcek pro výuku), z těchto zdrojů byly posíleny prostředky pro DVPP. Škola získává i menší finanční prostředky na podporu pořízování pomůcek v systému Montessori.

Spolupráce se zákonnými zástupci je funkční, škola usiluje o vstřícnou komunikaci s nimi. Funguje *Rada rodičů*, která zprostředkovává kontakt zákonných zástupců jednotlivých tříd, pomáhá při akcích školy, pořádá společenský večer. Několik rodičů vede zájmové kroužky. Při škole funguje školská rada, která pracuje v souladu s požadavky legislativy. Ve spolupráci s ostatními školami jsou pořádány sportovní soutěže, bohatá je prezentace školy na veřejnosti (akce pro mateřské školy, návštěvy dětí ve škole, ohňostroj pro veřejnost, vystoupení žáků pro seniory). Žáci se každoročně zapojují do řady vzdělávacích a sportovních soutěží, kde dosahují značných úspěchů (3. místo ČR v softbale, účast v celostátních kolech šachu a ve finále florbalu dívek). Každoročně v závěru školního roku probíhá akademie školní družiny s loučením žáků devátých ročníku za účasti rodičů. Dobrou motivací pro žáky jsou návštěvy známých osobností ve škole (besedy, předčítání knih).

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zařazením do rejstříku škol a školských zařízení, vytváří bezpečné prostředí pro žáky. V rámci vzdělávacího procesu je respektován princip rovného přístupu ke vzdělávání.

Školní vzdělávací programy jsou v souladu s právními předpisy, včetně souladu ŠVP ZŠ s RVP ZV. Disponibilní časová dotace ŠVP ZŠ je účelně využita k posílení výuky hlavně povinných předmětů, u tříd s rozšířenou výukou informatiky je většina disponibilní dotace určena výuce tohoto předmětu. Vzdělávací nabídku školy rozšiřuje na prvním stupni výuka podle principů Montessori, na druhém zaměření tříd na informační technologie (vždy po jedné třídě z ročníku) a množství zájmových aktivit.

V průběhu vzdělávání byly uplatňovány účinné pedagogické metody a přístupy, učitelé usilovali o rozvoj klíčových kompetencí žáků podle požadavků RVP ZV. Výsledky vzdělávání se vyučující zabývají, řeší neúspěšnost žáků, motivují je ke zlepšování výsledků.

Personální předpoklady umožňují plnit vzdělávací cíle školních vzdělávacích programů. Pedagogický sbor je stabilizovaný, převážně kvalifikovaný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá, podporuje inovaci vzdělávání. Pro svoji činnost má škola vhodné materiálně technické zázemí, jeho vybavení je průběžně zlepšováno. Na hranici bezpečnosti je stav většiny oken budov.

Finanční předpoklady umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, škola vhodně využívá i další získané prostředky.

Škola rozvíjí spolupráci se zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem i dalšími partnery, žáci se prezentují v celostátních soutěžích.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina, úplné znění, ze dne 29. 6. 2012
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 277/2007-21, ze dne 23. 2. 2007, s účinností od 1. 9. 2007 (obory vzdělání)
3. Jmenování do funkce ředitele ze dne 24. 4. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
4. Pracovní plán školy na školní rok 2012/2013
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2012
6. Personální dokumentace včetně přehledu dokladů dalšího vzdělávání a osobního rozvoje pedagogických pracovníků
7. Rozhodnutí ředitele školy, školní rok 2012/2013
8. Školní matrika ZŠ, školní rok 2012/2013
9. Rozvrhy hodin 1. – 9. ročníku, školní rok 2012/2013
10. Třídní knihy 1. – 9. ročníku, školní roky 2011/2012, 2012/2013
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání včetně přílohy č. 6 ŠVP školní družiny, verze 01092012, s účinností od 1. 9. 2012

12. Školní řád s účinností od 1. 9. 2012
13. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2012
14. Provozní řád školní jídelny s účinností od 1. 9. 2011
15. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2011/2012, 2012/2013
16. Plán výchovného poradenství, školní rok 2012/2013
17. Přehled žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2012/2013
18. Minimální preventivní program s účinností od 3. 9. 2012
19. Zápisy z jednání školské rady, poslední ze dne 16. 10. 2012
20. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2011/2012, 2012/2013
21. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví
22. Protokol ČŠI, čj. ČŠIE-925/10-E, ze dne 11. 10. 2010

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu nebo na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 17. 12. 2012

(razítko)

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

Hunalová, v.r.

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Loučka, v.r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pardubicích dne 20. 12. 2012

(razítko)

Mgr. Bc. Radek Hejný, ředitel

Hejný, v.r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.